
Kyrkomötet
Ekonomi- och egendomsutskottets betänkande 2009:5

Kyrkoavgift och avdragsrätt för gåvor

Sammanfattning

I detta betänkande behandlar utskottet motion 2009:29 av Lennart Sacrédeus om avdragsrätt för privatpersoners gåvor till ideella organisationer och motion 2009:69 av Carl Korch om breddning av underlaget för kyrkoavgiften.

Utskottet föreslår Kyrkomötet att avslå motion 2009:29. Motivet till förslaget är att Kyrkostyrelsen redan bereder ärendet.

Utskottet föreslår Kyrkomötet att avslå motion 2009:69. Motivet till förslaget är att dagens ordning är väl förankrad och att det skulle krävas såväl lagändring som ändringar i uppbördssystemet för att ändra kyrkoavgiftens beräkningsgrunder.

Innehåll

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut	3
Motionernas förslag.....	3
Motion 2009:29 av Lennart Sacrédeus, Avdragsrätt för privatpersoners gåvor till ideella organisationer	3
Motion 2009:69 av Carl Korch, Breddning av underlaget för kyrkoavgiften.....	3
Bakgrund.....	3
Motion 2009:29	3
Motion 2009:69	4
Utskottets överväganden.....	5
Motion 2009:29	5
Motion 2009:69	5

Utskottets förslag till kyrkomötesbeslut

EE 2009:5

1. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:29.
2. Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2009:69.

Motionernas förslag

Motion 2009:29 av Lennart Sacrédeus, Avdragsrätt för privatpersoners gåvor till ideella organisationer

Kyrkomötet beslutar att uttala sig för att avdragsrätt för privatpersoners gåvor till ideella organisationer ska införas så skyndsamt som möjligt i Sverige.

Motion 2009:69 av Carl Korch, Breddning av underlaget för kyrkoavgiften

Kyrkomötet beslutar att uppdra till Kyrkostyrelsen att utreda effekterna av en breddning av underlaget för kyrkoavgiften med inkomst av kapital enligt inkomstskattelagen (1999:1229).

Bakgrund

Eftersom båda motionerna behandlar frågor med koppling till finansiering av kyrkans verksamhet och även annan ideell verksamhet har utskottet valt att behandla dem i samma betänkande.

Motion 2009:29

Regeringen beslutade i september 2008 att utreda frågan om skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet. Av regeringens direktiv (Dir. 2008:102) till utredaren framgår att denne ”ska analysera för- och nackdelar med skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet som ett komplement till andra stödformer. I detta ligger att identifiera och analysera såväl fördelar och möjligheter som risker och svårigheter med en sådan incitamentsordning”. Av direktivet framgår också att ”Även om utredaren bedömer att nackdelarna överväger fördelarna ska emellertid ett förslag med författningstext om sådana incitament utarbetas”.

I juni 2009 lämnade utredaren Hases Per Sjöblom sitt slutbetänkande *Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet* (SOU 2009:59). Utredarens förslag innebär att den som ger en gåva till en godkänd gåvomottagare kan få en skattereduktion.

Utredningens förslag

Skatteverket tilldelas uppgiften att bedöma om en organisation kan anses uppfylla kriterierna för att bli en godkänd gåvomottagare. Gåvomottagare kan vara en stiftelse, en ideell förening, ett registrerat trossamfund, ett universitet eller en högskola. För att kunna godkännas krävs att:

1. gåvomottagaren är ”inskränkt skattskyldig” (se 7 kap. 3, 7 eller 14 § inkomstskattelagen (1999:1229)),
2. gåvomottagaren har som ändamål att bedriva hjälpverksamhet bland behövande eller att främja vetenskaplig forskning eller sökanden helt eller delvis bedriver sådan verksamhet,
3. gåvomottagaren i fråga om ledning, organisation, personal och erfarenhet gör sannolikt att man kommer att använda gåvorna på det sätt givarna avsett,

4. gåvomottagarens bokföring är så anordnad att det är möjligt att avgöra vilka ändamål och verksamheter som givarna avsett att främja, och
5. gåvomottagaren har minst en auktoriserad eller godkänd revisor.

Ett godkännande är giltigt i tre år. En ansökningsavgift föreslås på 10 000 kronor och därefter en årlig avgift på 7 000 kronor.

Reglerna om skattereduktion gäller penninggåvor. Sponsring omfattas inte.

För att gåvor ska ge rätt till skattereduktion krävs dels att gåvan vid varje gåvotillfälle uppgår till minst 400 kronor, dels att gåvorna sammantaget under ett kalenderår uppgår till minst 4 000 kronor. Skattereduktionen uppgår till 26,3 procent av underlaget, dock högst 7 000 kronor om givaren är en fysisk person. Är givaren en juridisk person kan skattereduktionen uppgå till högst 35 000 kronor.

Gåvomottagaren ska utfärda ett gåvobezins för varje gåva samt skicka kontrolluppgifter till Skatteverket. Uppgifterna kommer att förtryckas på deklaraionsblanketterna.

Utredaren bedömer att förslaget skulle innebära att forskningen och ideell sektor årligen kommer tillföras knappt 800 miljoner kronor extra. Skattebortfallet och Domstolsverkets och Skatteverkets kostnader beräknas uppgå till 645,5 miljoner kronor på grund av de föreslagna reglerna. För att finansiera dessa kostnader föreslås dels att avdragsgränsen för reseavdraget höjs från 9 000 kronor till 10 600 kronor, dels att avdragsgränsen för övriga utgifter i inkomstlaget tjänst höjs från 5 000 kronor till 10 500 kronor.

Enligt direktivet skulle utredaren lämna förslag på införande av skatteincitament, även om nackdelarna övervägde fördelarna. Utredaren konstaterar i sin utredning att det enligt hans uppfattning "finns det betydande fördelar med gåvor till dessa ändamål. Jag anser emellertid att nackdelarna utifrån ett beskattaingsperspektiv överstiger dessa fördelar" (SOU 2009:59 s. 179).

Svenska kyrkans deltagande i utredningen

Svenska kyrkans nationella nivå har deltagit i den referensgrupp som funnits kopplad till utredningen.

Svenska kyrkan har även av regeringen inbjudits att lämna synpunkter på utredningens förslag. Remissvar ska vara inkommet 15 oktober 2009.

Motion 2009:69

I 7 § i lag (1998:1591) om Svenska kyrkan anges att den som tillhör Svenska kyrkan skall betala lokal och regional kyrkoavgift. Av 3 § i lag (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund framgår att avgifter som tas in med statlig hjälp beräknas på grundval av den till kommunal inkomstskatt beskattaingsbara förvärvsinkomsten.

I 42 kap. 1 § andra stycket i kyrkoordningen uttalas att det i 4 § i lagen (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund framgår att kyrkoavgiften skall beräknas på samma underlag som den kyrkotillhöriges kommunala inkomstskatt skall beräknas på.

Tidigare behandling i kyrkomötet

Kyrkomötet har vid ett flertal tillfällen (se EE 2001:5, EE 2002:6, EE 2004:1, EE 2005:1, EE 2006:1 och EE 2008:7) behandlat frågor med koppling till kyrkoavgiften. De mest framträdande områdena har varit dels golv respektive tak för kyrkoavgiften, dels återbetalning av kyrkoavgift vid utträde, dels olika typer av kyrkoavgiftsrelaterade frågor kopplat till utlandsförsamlingarna.

Vid 2001 års kyrkomöte behandlades en motion (2001:61) som hemställde att kyrkoavgift endast skulle betalas av dem med statlig inkomstskatt. Ekonomi- och egendomsutskottet (EE 2001:5) angav i sitt betänkande:

Genom lag (1999:291) om avgift till registrerat trossamfund medverkar staten vid uppbörd av kyrkoavgiften. Förutom ett väsentligt administrativt stöd för Svenska kyrkan innebär den statliga uppbördshjälpen bl.a.:

- att kyrkoavgiften ingår i preliminär skatt, slutlig skatt och omräkning av skatt för den enskilde
- att avgiften lämnas för indrivning tillsammans med skatten om den inte betalas.

Systemen för debitering och uppbörd av skatt är mycket komplexa liksom de beskattningsregler som systemen skall hantera på ett korrekt och säkert sätt. Utformningen av både kyrkoordningens regler och det statliga systemet har föregåtts av ett omfattande utredningsarbete. Förändringar kan få mycket stora konsekvenser ...

Utskottet konstaterar att nuvarande regler i dessa delar tillkommit genom ena Kyrkomöten.

Utskottet föreslog avslag på motionen, vilket även blev kyrkomötets beslut.

Utskottets överväganden

Motion 2009:29

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motionen.

Kollekter och andra typer av gåvor är viktiga finansieringskällor för kyrkans verksamhet. Detta gäller inte minst för Svenska kyrkans internationella arbete. Att uppmuntra till givande är därför en strategiskt viktig fråga för Svenska kyrkan. Att gåvor och olika typer av bidrag även är viktiga för ideell sektor i övrigt framgår av utredningen "Skatteincitament för gåvor till forskning och ideell verksamhet" (SOU 2009:59).

Motionären föreslår att Kyrkomötet ska uttala sig för att avdragsrätt för privatpersoners gåvor till ideella organisationer ska införas så skyndsamt som möjligt. Frågan om hur ett sådant avdragssystem utformas är av central betydelse. Det gäller exempelvis vilka organisationer som ska omfattas och hur skatteavdraget ska finansieras. Även administrativ påverkan bör uppmärksammas. Det finns även andra sätt att uppmuntra till givande.

Kyrkostyrelsen bevakar löpande kyrkans intressen genom att bl.a. svara på remisser. När det gäller den aktuella frågan om skatteincitament så pågår ett arbete med att utvärdera utredningens förslag. Inom ramen för detta arbete sker bl.a. ett samråd med Sveriges Kristna Råd och andra ideella organisationer.

Mot bakgrund av att Kyrkostyrelsen redan bereder ärendet yrkar utskottet att motionen ska avslås.

Motion 2009:69

Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar avslå motionen.

Kyrkoavgiftens nivå och konstruktion är en viktig fråga för Svenska kyrkan. Kyrkomötet har vid ett flertal tillfällen behandlat olika frågor med koppling till just Kyrkoavgiftens utformning. Den ordning som gäller idag, där den kommunalt beskattningsbara inkomsten är basen vid beräkningen, är väl förankrad.

En ändring av kyrkoavgiftens konstruktion på det sätt som motionären förordar innebär krav på lagändring och ändring i administrationen av uppbördssystemet. Ändringar i kyrkoavgiftssystemet innebär även risk för andra icke önskvärda effekter.

Utskottet finner inga skäl att föreslå en ändring av dagens ordning. Motionen bör därför avslås.

Uppsala den 24 september 2009

På Ekonomi- och egendomsutskottets vägnar

Stig Eriksson, ordförande

Anders Granberg, sekreterare

Beslutande: Stig Eriksson, ordförande, Ann-Marie Hallin, Leif Nilsson, Ingrid Karlsson, Sigvard Olsson, Nils Furtenbach, Ingvar Eriksson, Jan Nilsson, Kerstin Larsson, Sten Persson, Christer Mohlin, Peter Bernövall, Kurt Hedman, Runar Patriksson och Marja Hillerström.

Övriga närvarande vid beslutstillfället: Gunilla Johansson, Ragnar Bergsten, Ann-Sofie Nelstrand, Tommy Persson, Karin Rönnberg, Anders Björkman, Vera Skoglund, Eva-Maria Munck, Bo Hanson och Alve Svensson.

Biskop Tony Guldbrandzén har deltagit i utskottets överläggningar.